

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 28.6.2010
COM(2010)340 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА
относно опита, придобит в резултат на статистическото изследване на насаждения
с определени видове плодни дървета, извършено от държавите-членки през 2007 г.
с оглед прилагането на Директива 2001/109/ЕО на Европейския парламент и на
Съвета от 19 декември 2001 г.

SEC(2010)776 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА

относно опита, придобит в резултат на статистическото изследване на насаждения с определени видове плодни дървета, извършено от държавите-членки през 2007 г. с оглед прилагането на Директива 2001/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 декември 2001 г.

1. ВЪВЕДЕНИЕ (ОБХВАТ, СЪПЪТСТВАЩА ИНФОРМАЦИЯ, НАЦИОНАЛНО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО)

Комисията, за да изпълни задачите, възложени ѝ в рамките на общата селскостопанска политика (ОСП) и посредством разпоредбите на Европейския съюз (ЕС), уреждащи общата организация на пазара в сектора плодове и зеленчуци, следва да бъде точно информирана относно производствения потенциал на насажденията с основните видове плодни дървета в ЕС и да има налични средносрочни прогнози за производството и доставките на пазарите.

За да се предостави информация за някои от факторите, които допринасят за производствения потенциал на насажденията с плодни дървета, а именно: сортове, възраст на растенията и плътност на насажденията, понастоящем се използва методът на извършване на основно изследване на всеки пет години на основните овощни видове на ЕС. Някои държави-членки използват тази възможност, за да съберат данни за други фактори като специализация на стопанството, техническо управление на овощната градина, използвана работна сила, съхранение и търговия и т.н.

Тези изследвания се провеждат от 1977 г. насам. Основното изследване на насажденията с определени видове плодни дървета за 2007 г. бе извършено в 27-те държави-членки с оглед прилагането на Директива 2001/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹ от 19 декември 2001 г. и в съответствие с Решение 2002/38/ЕО на Комисията от 27 декември 2001 г.² за установяване на параметрите на изследванията и установяване на код и стандартни правила за преобразуване във форма, подходяща за машинно четене на данните.

Съгласно член 4, параграф 4 от Директива 2001/109/ЕО държавите-членки изпращат на Комисията методологичен отчет относно начина на извършване на изследването.

Настоящият доклад относно опита, придобит по време на изследването за 2007 г., се изпраща в съответствие с член 7 от Директива 2001/109/ЕО. Той се основава на опита на службите на Комисията, и по-специално на използването на предоставените данни, и на коментарите и опита, посочени от държавите-членки в методологичния отчет (член 4, параграф 4 от Директива 2001/109/ЕО).

Съгласно разпоредбите на член 4 от Директива 2001/109/ЕО държавите-членки следва да уведомят Комисията за резултатите от основното изследване преди 1 октомври на

¹ ОВ L 13, 16.1.2002 г., стр. 21.

² ОВ L 16, 18.1.2002 г., стр. 35.

годината, следваща годината на изследването. Датите са посочени в приложение 1 към настоящия доклад (вж. работния документ на службите на Комисията).

Данните, получени от всички държави-членки, бяха предадени в съответствие с правилата и техническите параметри, установени в Решение 2002/38/ЕО на Комисията.

2. ОБХВАТ И СЪДЪРЖАНИЕ

2.1. Видове, предмет на изследването (от законодателството на ЕС и други законодателства)

При основното изследване от 2007 г. във всяка държава-членка бяха спазени установените в приложението към Директива 2001/109/ЕО изисквания по отношение на изследваните видове, които бяха представени в Решение 2008/690/ЕО на Комисията от 4 август 2008 г.³ Те са посочени и в приложение 2 към настоящия доклад (вж. работния документ на службите на Комисията). България, Германия, Ирландия и Испания изпратиха незадължителни данни за насажденията, от които се произвеждат ябълки и/или круши за употреба, различна от десертни плодове.

2.2. Стопанства (минимален праг за стопанства и/или овощни градини)

Съгласно член 1, параграф 3 от Директива 2001/109/ЕО, „изследването се отнася за всички стопанства с площи с плодни дървета, при условие че получените плодове са напълно или предимно предназначени за пазара“. На практика положението е различно в отделните държави-членки, като в някои няма установен праг (т.е. изследват се всички стопанства), а в други прагът е определен на равнище държава-членка (напр. 15 ара в Чешката република, 50 във Франция и 100 в Латвия). Освен това между двете изследвания някои държави са изменили прага си.

3. Вид изследване, организация на изследването и времеви график (РЕФЕРЕНТНА ДАТА)

В приложение 3 към настоящия доклад е включена таблица, която обобщава националните методи на изследване (вж. работния документ на службите на Комисията). От методологична гледна точка основната характеристика на изследването от 2007 г. е, че то е съставено от:

- а) Изчерпателен списък в Чешката република, Дания, Германия, Ирландия, Латвия, Литва, Нидерландия, Австрия, Словения, Словакия, Финландия, Швеция и Обединеното кралство;
- б) Извадково изследване в рамките на дадена площ в Испания и
- в) Изследване на извадка от стопанствата в останалите държави-членки.

³ ОВ L 225, 23.8.2008 г., стр. 14.

Някои държави-членки направиха конкретни забележки във връзка с изследването, начина и условията, при които е било извършено, и получените резултати. Някои от забележките са обобщени в таблицата по-долу.

CZ	Изследването е организирано за първи път в Чешката република през 2007 г. Въпреки че по-рано са организирани подобни изследвания, наречени „Преброяване на плодните дървета и храсти“, последното от тях е извършено през 1980 г. Оттогава насам статистическата служба на Чешката република е събираща основни данни за производството на плодове като част от „Окончателно изследване на растителната продукция“ и „Изследване на структурата на стопанствата“ (наричано по-нататък ИСС). Първото по рода си изследване на овощните градини предоставя подробна информация за насажденията с плодни дървета в Чешката република.
EE	Изследването на насажденията с плодни дървета от 2007 г. бе първото по рода си в Естония. То е извършено съвместно с изследването на структурата на стопанствата за 2007 г. Характеристиките за изследването са били добавени като отделен раздел към въпросника за ИСС за 2007 г. Не бяха отбелязани трудности при провеждане на изследването. Повечето от сортовете са местни.
IE	Събрана е значителна по обем допълнителна информация единствено за национални цели. Тя включва: а) Дали овощарят участва в схема за осигуряване на качеството; б) Дали овощарят членува в организация на производители; в) Данни за броя на служителите; г) Данни за производствените съоръжения и техниките на събиране на реколтата; д) Данни за обичайния добив и стойността на добива; е) Данни за пазарната реализация на овощаря; ж) Данни за бъдещите планове за развитие на овощаря; з) Данни за добива и стойността на биологичното производство на ябълки.
IT	Изследването на овощните градини се извършва в Италия от 1977 г. насам и представлява важна отправна точка за отрасъла на плодните дървета. Изследванията на овощните градини са се извършвали на всеки 5 години между 1977 и 2007 г. Целта на изследванията е да се събере подробна информация за областите, в които са разположени основните стопанства с плодни дървета, и за относителния производствен потенциал, за да се дадат насоки на пазара. Освен за отговор на ЕС (Директива 2001/109/ЕО) изследването предоставя данни, които да бъдат използвани при изготвянето на прогноза за националните сметки. Освен това в него се предоставя информация за структурата и продукцията на стопанствата и за влиянието на политиката в отрасъла; също така изследването позволява да се актуализира списъкът на земеделските стопанства.

GR	Изследването на овощните градини обхваща всички земеделски стопанства, в които в подредени масиви се отглеждат един или повече от упоменатите осем вида плодни дървета. Подредените масиви са площи с дървесни насаждения, които са засадени по определен начин и представляват компактни масиви с пропорционален брой дървета на <i>stremma</i> в зависимост от използваната система на засаждане (по-малка или по-голяма плътност на засаждане, напр. палмета при ябълките и крушите и т.н.). Подредените масиви се разделят на несмесени и смесени. Несмесените подредени масиви са тези, в които е засаден само един вид плодни дървета, напр. само прасковени или ябълкови дървета и т.н. Смесените подредени масиви са подредени масиви, в които са засадени повече от един вид заедно, напр. портокали и маслини, круши и ябълки, праскови и череша и т.н, като дърветата от единия вид се срещат сред дърветата от другия вид не съвсем случайно, а в определен ред. Освен това видовете, представени с по-малък брой дървета, следва да заемат поне 1/10 от <i>stremma</i>. Ако дърветата от този вид не заемат 1/10 от <i>stremma</i>, счита се, че те са разпръснати, независимо от това, че могат да бъдат подредени правилно. За да може един смесен масив да бъде определен като подреден, важното е не дали всички дървета в масива са от едно и също семейство, а дали дърветата от различните видове съставляват компактен подреден масив.
ES	Видът на проучването е териториално изследване в рамките на дадена площ (MAST – <i>Marco de Áreas y Segmentos Territoriales</i>), използвано в Испания от началото на 90-те години на XX век. Изследователите са от дружество, което управлява работата на място на испанската система за застраховане на земеделието, и работят ежегодно по изследването MAST.
FR	Изследването позволява по-доброто идентифициране и описване на факторите, влияещи върху производствения потенциал на овощните градини, като сорт, възраст, плътност на насажденията и т.н. Тези характеристики са от основно значение за изготвянето на правилни прогнози (обем и времеви график на продукцията). Също така, освен изискваните от ЕС, въпросникът включва три допълнителни групи въпроси: 1. Получаване на сведения за продадените обеми продукция и основните канали за продажба, използвани от производителите на плодове, е била една от целите на изследването. Това обаче е само частично изследване на мрежата за продажба на плодове на етапа на първоначалното излизане на пазара, а не на цялата дейност на участниците в продажбите. 2. Допълнителна информация за отглеждането на овощните градини. 3. Да се събере информация за постоянната работна сила и за работната сила, използвана сезонно или извънредно от стопанствата, занимаващи се с отглеждането на овощки. Следователно основните цели на изследването са да се съберат данни за: • производствените структури: местонахождение, размер, специализация в употребата, земеползване; • постоянната и сезонната работна сила;

	• капацитета за съхраняване на плодове; • методите на култивиране от гледна точка на напояване, защита от (неблагоприятни?) климатичните условия като слана например, приложените спецификации за различните видове; • площта, плътността и възрастта на насаждението, изследвания производствен потенциал по сортове за всеки вид; • производствените и дистрибуционни канали от стопанството (пускане на пазара) по видове; • основните земеделски практики за поддържане на овощната градина.
HU	Както и през 2001 г., кадастралните карти на включените в извадката общини са помогнали на преброителите да идентифицират всяка овощна градина по време на изследването на място. Освен това за общините с не по-малко от пет овощни градини са били налични ортофотографии (предоставени от Института по геодезия, картография и дистанционно наблюдение). Тези ортофотографии са позволили правилното идентифициране и различаване на всяка овощна градина благодарение на обозначението на границите между тях. За да могат да идентифицират сортовете, преброителите са получили наръчник с тяхното описание и цветни снимки или илюстрации. Описанието включва основните характеристики на плода, периода на зреене, формата на дървото, характеристиките, свързани с неговия растеж, и други. Тази информация е допринесла за професионалното и качествено идентифициране на сортовете. През 2007 г. някои данни са били въведени предварително във въпросниците. • Всички данни от изследването от 2001 г. са били включени във въпросника за 2007 г. За запис във въпросника са били използвани единствено посочените по-горе кодове. Било е необходимо да бъдат попълнени данни единствено в клетките, за които е имало промяна в сравнение с предишната информация. Формулярът е съдържал специална колона за вписване на промените. Когато данните са били едни и същи за двете години, клетката в специалната колона е следвало да не бъде попълвана. • При овощните градини, засадени след 2001 г., е била налична само част от информацията от MARD-CAO, а именно – идентификационният номер на насаждението, брутната площ, кодът на видовете и данните на стопанина. Само тези данни е било възможно да бъдат въведени предварително във въпросниците. Всички останали данни е трябвало да бъдат попълнени във формуляра, като за предварително въведените данни е било възможно само актуализиране, тъй като те са претърпели изменение от времето на засаждане. На етапа на изпълнението (изследване на място) присъствието на стопанина не е било необходимо. В някои случаи обаче, като например сортове в овощната градина, очаквана година на изкореняване и т.н., може би стопаните биха могли да предоставят по-надеждна информация. За целта в много случаи преброителите са се свързвали със стопаните и са попълвали въпросниците заедно. Този подход е позволил също така да се актуализира

	информацията за стопанина. Приблизителна площ на насажденията от ябълкови, крушови, прасковени и кайсиеви дървета за 2007 г. <table><tr><td>Видове плодове</td><td>Приблизителна площ (ha)</td><td>Отклонение, %</td></tr><tr><td>Ябълка</td><td>34 906</td><td>0,9824</td></tr><tr><td>Круша</td><td>2 878</td><td>0,5267</td></tr><tr><td>Праскова</td><td>5 787</td><td>1,5462</td></tr><tr><td>Кайсия</td><td>5 216</td><td>1,3635</td></tr></table> Обобщените данни на местно, регионално и национално равнище бяха сравнени с тези от годишните статистики за продукцията на плодове, както и с тези от предишните години.	Видове плодове	Приблизителна площ (ha)	Отклонение, %	Ябълка	34 906	0,9824	Круша	2 878	0,5267	Праскова	5 787	1,5462	Кайсия	5 216	1,3635
Видове плодове	Приблизителна площ (ha)	Отклонение, %														
Ябълка	34 906	0,9824														
Круша	2 878	0,5267														
Праскова	5 787	1,5462														
Кайсия	5 216	1,3635														
MT	Данните са събрани с помощта на ИИС, тъй като Малта единствено трябваше да събере информация за общата площ на насажденията с праскови.															
PL	Първото изследване на овощните градини в Полша е проведено през 1998 г., а второто – през 2004 г. И двете изследвания са извършени за национални цели, но в повечето случаи следваха методологията на ЕС. Тези изследвания са подобни на настоящото изследване за 2007 г. за насажденията с някои видове плодни дървета, но резултатите не са предоставени на Евростат, тъй като това не се е изисквало от Полша. През 2007 г. е проведено третото изследване на овощните градини съгласно изискванията на ЕС, а през април 2008 г. резултатите са изпратени на Евростат. Изследването е използвано не само за нуждите на Евростат, но и за национални цели. Основната цел на последното изследване (от 2007 г.) е била да се получат данни за десертните ябълки и десертните круши по нетна площ, възраст на дърветата и плътност на насажденията, както и данни за прасковите и кайсиите по нетна площ. Обхватът на изследването е разширен, за да включи характеристики за нуждите на националните потребители, а именно – други видове плодни дървета и храсти и ягодоплодни насаждения. В изследването са включени също така някои данни за стопанина и стопанството. Изследването е насочено единствено към стопанства, произвеждащи плодове, които са изцяло или основно предназначени за пазара. Данни по допълнителни характеристики са събирани единствено за национални цели. Те включват площта и броя на плодните дървета по класове на възраст и продукция на плодове за следните дървесни видове: сливи, вишни, череши, кайсии, праскови и орехи, както и за ябълки по видове подложки (слабо растящи, умерено растящи и силно растящи). Площта и броя на плодните храсти и площта на ягодоплодните насаждения (за национални цели) за следните видове: лешник, бодливо френско грозде, червено френско грозде (цветно), касис, малина, ягода, градинска ягода, арония, боровинка, лоза и други плодни храсти и ягодоплодни растения.															
PT	Тъй като екологичните съображения заемат все по-важно място на национално и европейски равнище, Португалия е включила някои специфични характеристики във въпросника. Сред тях са приносът за устойчиво земеделие и някои въпроси относно екологичното поведение, по-специално чрез идентифициране на набор от практики за отглеждане,															

	използвани при производството на плодовете, свързани с управлението на почвите и защитата на културите. Изследвани са поливната площ, равнището/естеството на продукцията, производствената система и някои производствени техники. Поради значителния интерес на потребителите към начина на изпращане на плодовете на пазара е включен и въпрос относно продажбата на продукцията.
RO	В съответствие с Директива 2006/110/ЕО на Съвета на Румъния бе предоставена дерогация от изискването за предоставяне на данни за: видове, възрастова група и плътност на насажденията. Предвид тази дерогация и отчитайки националните изисквания, като част от посоченото по-горе изследване са събрани данни за: площ на младите и плододаващи насаждения, площ на застаряващите насаждения, площ на новите насаждения от 2007 г., площ на изкоренените насаждения, производителност и обща продукция за следните дървесни видове: ябълки, круши, кайсии, череши, вишни, сливи, праскови, орехи, други (лешници, кестени, дюли). Като експеримент са събрани данни за плътността на плододайните и на застаряващите насаждения, както и за плътността на младите насаждения. Тези данни са събрани като част от годишното изследване на растителната продукция за основните култури, за което отговаря Националният статистически институт. Изследването на растителната продукция за основните култури е извършено въз основа на извадка от 80 000 земеделски стопанства, представляващи равнището на районите за планиране (NUTS 2) и на общините (NUTS 3).
FI	Във Финландия тези данни могат да бъдат получени надеждно от редица различни източници, тъй като всички източници използват едни и същи идентификационни номера. Публикуваните статистики могат да бъдат считани за надеждни, тъй като се основават предимно на данни от регистъра за цялата извадка. Проведени са телефонни интервюта, които са допринесли за повишаване на дела на участие. Повечето от данните за статистиките за ябълковите овощни градини са получени от регистрите на интегрираната система за управление и контрол (IACS) на агенцията по селскостопански въпроси на Финландия. Общинските органи, отговарящи за стопанската дейност в селските райони, въвеждат по-голямата част от тези данни от формулярите за субсидии, изпратени им от стопаните, регистрирани в съответната община. Законът за регистъра на стопанската дейност в селските райони (1515/1994) изисква общинските органи да запазват поверителността на данните в регистъра. Tike (службата за земеделски статистики на Финландия) поддържа регистъра за стопанската дейност на селските райони и има право да използва административните регистри за изготвянето на статистики. При изготвяне на прогноза на потенциалния обем на продукцията прогнозите, основани на броя на дърветата, са по-точни от тези, основани на площта. За стопаните също е по-лесно да посочат броя, сорта и възрастта на своите дървета, отколкото площта или плътността на насажденията. Въз основа на статистиките от 2002 г. и след разговори със заинтересованите лица от отрасъла е решено да се поиска информация за сорта (и площта) единствено за сортовете с търговско значение. Списъкът на сортовете за

	изследването от 2007 г. е съставен въз основа на най-важните сортове през 2002 г. (22 сорта). Бяха добавени и два нови сорта (Rubinola и Rajka), тъй като при тях се наблюдава значителен прираст. Поради северната географска ширина сортовете ябълки във Финландия се различават значително от отглежданите в континентална Европа и много от сортовете, отглеждани във Финландия, вече не са от значение за земеделието за търговски цели.
SE	Окончателният краен срок за изследването е определен за 26 март. Към посочената дата 76 % от стопанствата са отговорили на изследването. Статистическата служба на Съвета по земеделие на Швеция счита този резултат за незадоволителен. Започнали са обсъждания за начина на повишаване на дела на участие. Рамката на изследването на насаждения с някои видове плодни дървета е представена от стопанства, в които според статистическия регистър на стопанствата (LBR) се отглеждат ябълкови и/или крушови дървета, както и от стопанства, които според IACS през 2007 г. са подали заявления за субсидии за отглеждане на плодове на площ от минимум 0,25 ha. Целевата група за изследването са стопанства с насаждения с ябълки и/или круши от минимум 0,25 ha. Като цяло целевата група за изследването от 2007 г. се състои от 369 стопанства. Въз основа на коментарите на стопанствата, получени чрез въпросниците или по телефона, може да се заключи, че попълването на въпросника е било трудно. Поради това към края на периода на изследването е обсъдена възможността за опростяване на изследването. В Съвета по земеделие на Швеция е предложено в бъдеще Швеция да бъде освободена от изискването да извършва изследвания за крушите поради малките количества круши, отглеждани в страната.

4. ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИЗСЛЕДВАНИЯТА

4.1. Изследвана площ на овощните градини

Като цяло следва да се отчете нетната площ на подредените овощни градини. Някои държави-членки обаче са взели предвид брутната площ. В много малко случаи поне някои разпръснати дървета също са били включени в изследването.

4.2. Видове, предмет на изследването (от законодателството на ЕС и други законодателства)

Чрез анализ на дела на отделните сортове от даден вид бе установен значителен напредък, свързан с промените в предпочитанията на потребителите.

Всички държави-членки предоставиха данни за всеки сорт, заемащ над 3 % от площта на вида.

4.3. Възраст

За всички държави-членки възрастта на дърветата бе изчислена от момента на тяхното засаждане в овощната градина (есен или пролет).

4.4. Плътност

За повечето държави-членки плътността на насажденията бе изчислена въз основа на площта с насаждения, а за други държави-членки като България, Германия, Испания, Франция, Австрия и Полша – въз основа на броя дървета на хектар.

4.5. Други характеристики

Някои държави-членки са събрали данни и по други характеристики. Франция и Австрия например са събрали данни за биологичното производство и продажбената мрежа. Данните, събрани от Франция, включват информация за почвообработка, наторяване, практики за растителна защита, възраст на стопанина, общ размер и специализация на стопанството, тези от Полша – за ягодоплодните и черешите и т.н.

5. СЪБИРАНЕ И ОБРАБОТКА НА ДАННИТЕ (КОНТРОЛ НА ДАННИТЕ)

Получените в Евростат резултати от изследването бяха прехвърлени в база данни относно производството, където бяха валидирани преди тяхното прехвърляне в база данни за разпространение на информацията.

6. ИЗПОЛЗВАНЕ НА ДАННИТЕ (РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ДАННИТЕ)

Както за предходното изследване от 2002 г., чрез базата данни за разпространение на информацията на Евростат всички потребители, които имат достъп до интернет, разполагат с безплатен достъп до резултатите от изследването от 2007 г.

7. ОСНОВНИ КОНСТАТАЦИИ: АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

В приложение 4 са представени някои обобщени резултати от изследването от 2007 г. (вж. работния документ на службите на Комисията). В анализа не са включени ябълки и круши за готварски цели, тъй като площите, заети от този вид, са незначителни. Що се отнася до видовете, най-важните заключения могат да бъдат обобщени по следния начин:

80 % от площта на овощните градини на ЕС-27, заета от видове, предмет на изследването, бяха съсредоточени в Испания, Италия, Полша, Гърция и Франция. Най-често отглежданите плодни дървета в ЕС-27 са ябълковите дървета, които заемат около една трета от изследваната площ. Цитрусовите дървета (портокал, лимон и дребни цитрусови плодове) заедно обхващат една трета от площта на ЕС-27.

Разширяването към ЕС-27 доведе до значително увеличение на площта, заета от ябълкови дървета от трапезни сортове, и до по-малко увеличение в останалите изследвани области. Площта, заета от ябълкови дървета, се е увеличила над 2,4 пъти основно поради добавянето на ябълковите овощни градини на Полша⁴ и Румъния.

⁴ Голяма част от тази площ произвежда ябълки, които се преработват, т.е. включва не само „десертни ябълки“, както се изисква в Директива 2001/109. Това се дължи на невъзможността за различаване в Полша между площите с насаждения от десертни сортове и тези с насаждения за преработка.

Площите с насаждения с крушови и прасковени дървета са се увеличили съответно със 17 % и с 13 %. По-значително е увеличението на площта с насаждения с кайсиеви дървета – 27 %. Увеличението на площта с насаждения с цитрусови плодове в резултат на последните две разширявания е незначително (1 %).

Основните държави, отглеждащи ябълкови дървета в ЕС-27, са Полша (165 715 ha), Румъния (60 494 ha), Италия (55 225 ha) и Франция (40 113 ha). Между двете проучвания общата площ с насаждения с ябълкови дървета в ЕС-15 е намаляла с 11 %. В Италия площта леко се е увеличила, докато във Франция е намаляла с 16 %.

Най-големите площи, заети от овощни градини от крушови дървета в ЕС-27, се намират в Италия (32 075 ha), Испания (25 845 ha), Португалия (9 228 ha) и Белгия (7 225 ha). През периода 2002—2007 г. общата площ на насажденията с крушови дървета в ЕС-15 е намаляла с близо 13 %.

Най-големите площи с насаждения с прасковени дървета в ЕС-27 се намират в Испания (75 118 ha), Италия (63 754 ha), Гърция (34 127 ha) и Франция (14 308 ha). На Испания и Италия се дължат две трети от общата площ за ЕС-27. Испания е единствената държава-членка на ЕС-15, в която площта на засадените с прасковени дървета овощни градини се е увеличила, а общата площ на насажденията с прасковени дървета в ЕС-15 е намаляла с около 6 %

Най-голямата площ с овощни градини от кайсиеви дървета се намира в Испания (18 700 ha), следвана от Италия (15 649 ha), Франция (13 804 ha) и Унгария (4 999 ha). В Испания и Италия се намира повече от половината от общата площ с овощни градини от кайсиеви дървета за ЕС-27. Общата площ в Италия се е запазила почти непроменена, а е намаляла във всички останали държави-членки с изключение на значителното увеличение (с 26%) в Австрия.

Испания притежава около 55 % от площта на ЕС-27, заета от овощни градини от портокалови дървета (158,824 ha). Площта в Италия – 73 786 ha представлява една четвърт от цялата площ на ЕС-27. Останалите държави-членки, в които се изследват овощните градини с портокалови дървета, са Гърция, Португалия, Кипър и Франция, които заедно представляват едва 20 % от овощните градини с портокалови дървета в ЕС-27. Между 2002 и 2007 г. общата площ на овощните градини с портокалови дървета за ЕС-15 се е увеличила с 10 % поради увеличение в Испания и Португалия. При останалите държави-членки се наблюдава леко намаляване на площта на овощните градини с портокалови дървета.

Площта на овощните градини с лимонови дървета в Испания – 39 859 ha — представлява над 60 % от площта в ЕС-27. Втората по големина площ на овощни градини с лимонови дървета (16 634 ha) е тази в Италия, на която се дължи около една четвърт от площта на ЕС-27. Третата по големина площ е в Гърция (8 %). Областите в Кипър, Португалия и Франция представляват една много малка част от площта на ЕС-27 (около 1 % или по-малко във всяка държава-членка). Тъй като площта се е увеличила единствено в Португалия, докато всички останали площи са намалели, цялостният резултат за ЕС-15 бе намаление на общата площ на насажденията с лимонови дървета.

В Испания има 116 225 ha с насаждения с дребноплодни цитрусови дървета, което представлява три четвърти от площта на овощните градини с дребноплодни цитрусови дървета в ЕС-27. Следващият по големина производител е Италия с едва 21 998 ha,

което представлява около 15 % от общата площ на ЕС-27. Площта се е увеличила в Испания и Гърция, но е намаляла с приблизително същия размер в Италия. В резултат на това като цяло площта на овощните градини с дребноплодни цитрусови дървета е останала сравнително непроменена.

Между 1997 и 2002 г. площта на овощните градини в ЕС-15 е намаляла с около 187 700 ha (относителен дял от 15 %). Това намаление бе особено осезаемо при ябълковите и прасковените дървета (и двете в абсолютни стойности и във връзка с общата площ на насажденията с тези видове). От друга страна, имаше увеличение при дребноплодните цитрусови дървета (основно в резултат от значително увеличаване в Испания). Площите с насаждения с плодни дървета са намалели във всички държави-членки с изключение на Финландия. Тази тенденция се запази и през периода между 2002 и 2007 г.

Между 2002 и 2007 г. общата площ на изследваните овощни градини в ЕС-15 е намаляла с 37 621 ha (относителен дял от 4 %). Площите с насаждения с портокалови дървета са се увеличили с 10 %, а тези с дребни цитрусови плодове са се запазили приблизително на същото равнище. Останалите площи с насаждения с плодни дървета са намалели с между 5 % и 13 %. Що се отнася до държавите-членки (ЕС-15), най-важните заключения могат да бъдат обобщени по следния начин:

В някои държави-членки общата площ, предмет на изследването, се е увеличила. Общата изследвана площ на овощните градини се е увеличила в Дания (с 6 %), Австрия (с 4 %) и Испания (с 3 %). В Дания са се увеличили всички изследвани площи (с насаждения с ябълкови и крушови дървета). В Австрия площта на овощните градини с прасковени дървета е намаляла с една четвърт, докато всички други площи са се увеличили. Имаше и значително увеличение на площта на овощните градини с кайсиеви дървета (26 %). В Испания се наблюдава значително увеличение на площта с насаждения с портокалови дървета (21 %) и по-малко увеличение на площите с насаждения с прасковени и дребноплодни цитрусови дървета. В останалите изследвани площи се наблюдава спад, особено изразен при площта с насаждения с ябълкови дървета (намаляване от една трета).

При някои от останалите държави-членки имаше намаление на цялата изследвана площ, както и намаляване за всички изследвани видове плодни дървета. Значително намаляване на общата площ бе отбелязано във Франция, Финландия, Швеция и Обединеното кралство (между 15 и 20 %), докато в Люксембург насажденията с плодни дървета, чиято продукция е предназначена за пазара, са изчезнали почти напълно. В Германия и Ирландия имаше само много леко намаляване (по-малко от 1 %) на общата изследвана площ.

В останалите държави-членки общата площ на овощните градини, заета от изследваните видове, е намаляла въпреки наблюдаваното увеличение за някои от видовете, предмет на изследването. В Гърция например площта на насажденията с дребноплодни цитрусови дървета се е увеличила с една трета, докато всички останали площи са намалели. В Италия общата площ е намаляла с 8 %. При нея има слабо увеличение на площите на овощните градини с ябълкови и кайсиеви дървета и намаляване на площта на всички останали видове овощни градини. Спадът е особено значителен при площите с насаждения с дребноплодни цитрусови дървета (22 %), крушови дървета (17 %) и прасковени дървета (13 %). В Португалия бе отбелязано увеличаване на площта с насаждения с лименови дървета, докато всички останали

площи са намалели, някои от тях значително (праскови и кайсии). В Белгия и Нидерландия като резултат от намаляването на площта на овощните градини с ябълкови дървета и увеличаването на площта на овощните градини с крушови дървета общата площ е намаляла с около 4 %.

8. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ

В сравнение с предишните изследвания следва да се отбележи напредък в областта „изследвана площ на овощните градини“ от 2002 г. насам.. Отново почти всички държави-членки изпратиха резултатите от изследването за 2007 г. като нетна площ на овощните градини („нетна площ“ означава територия, заета единствено от дървета).

С посочените по-горе подобрения, особено по отношение на използването от всички на понятието „нетни площи“, като цяло изследването от 2007 г. може да се счита за задоволително. Що се отнася до бъдещите изследвания, следва да се обмисли актуализирането на списъка на сортовете и кодовете, и хармонизирането на праговете. Също така следва да се проучат възможностите за обединяване на дейностите с тези, свързани с други статистически операции, и/или с използването на административни източници.

Като обобщава съображенията, представени от държавите-членки в националните доклади, Комисията може да заключи, че при извършване на изследването държавите-членки не са срещнали сериозни затруднения. Това изследване предоставя надеждна оценка на овощните градини на ЕС за седемте вида (в някои държави-членки и повече), предвидени в законодателството на ЕС.

Освен това следва да се отбележи, че повечето от държавите-членки считат изследването за много полезно, тъй като предоставя не само информация за важна част от земеделския отрасъл, но и такава, която е полезна за други статистически цели като икономическите сметки за селското стопанство например.